Урок 36. **ЧИСЛО 10. ПОНЯТТЯ «ДЕСЯТИЙ». ДОПОВНЕННЯ ДО 10. УТВОРЕННЯ ЧИСЛА 10. НАТУРАЛЬНІ ЧИСЛА**

Дата _____

Клас _____

Мета: ввести поняття «десятий»; ознайомити учнів з утворенням числа 10 і написанням числа за допомогою цифр 1 і 0; учити порівнювати предмети, доповнювати до 10; закріплювати вміння співвідносити кількість предметів і число; вдосконалювати обчислювальні навички; узагальнити вміння записувати й розв'язувати приклади на додавання; розвивати мислення; виховувати інтерес до математики.

Хід уроку

I. ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ МОМЕНТ

II. ПОВТОРЕННЯ ВИВЧЕНОГО МАТЕРІАЛУ

1. Весела лічба

- Кожний день виводить в сад
  Наша Мурка кошенят:
  Двох рябих, біленьке, сіре.
  Скільки ж всіх малих?
- Зайчик із городу в ліс
  Моркву в кошику приніс,
  Зручно всівся коло хати
  І узявся рахувати:
  Дві й одна. Одна та дві.
  Виклав моркву на траві,
  А сорока із гори загукала:
  — Буде…

2. Гра «Числова доріжка»

10 7 9 5 3 6 2 4 8 1

— Поставте числа в порядку зростання.
— Прочитайте числа у зворотному порядку.
— Назвіть числа від 3 до 6; від 9 до 5; від 8 до 3; від 4 до 8.
— Назвіть число, попереднє до числа 4; 8.
— Назвіть число, наступне до числа 5; 7.

III. ОЗНАЙОМЛЕННЯ З НОВИМ МАТЕРІАЛОМ

1. Вступне слово вчителя

— Сьогодні на уроці ми ознайомимося ще з одним числом і навчимося його писати.

У нашому селі 10 хатинок,
10 ґанків, 10 бабусь,
10 цуценят, 10 півнів,
На 10 тинах сидять,
Один на одного не дивляться,
Розпустили 10 хвостів,
Кожний хвіст 10 кольорів.
Чим цікаве це село? (*Відповідь: усіх предметів по 10.*)

— Як ви гадаєте, про яке число піде мова сьогодні на уроці?

2. Робота за підручником (*с. 43*)

Завдання 1

— Скількох тварин зустрів півень? Порахуй їх! (*9*)

— Скільки їх стало з півнем?

— Як же їх стільки стало? (*До 9 + 1*)

— Отже, щоб одержати число 10, потрібно до 9 додати 1. Число 10 записують двома цифрами: 1 і 0.

— Який півень по порядку? (*Десятий*)

Завдання 2

— Скільки іграшок на першому малюнку? Скільки іграшок на другому малюнку?

— Скільки іграшок потрібно додати на кожному малюнку, щоб їх стало 10?

— Числа 1; 2; 3; 4; 5; 6; 7; 8; 9; 10… використовують при лічбі. Їх називають *натуральними*. Найменше натуральне число — 1, найбільшого натурального числа не існує. 0 — не натуральне число.

Завдання 3

— Які цифри записані на аркушах календаря?

— Утворіть пари чисел, якщо перша пара — 0 і 3, наступна — 1 і 4.

3. Робота з числовим рядом

— На якому місці стоїть число 10?

— Яке число стоїть перед 10?

— Яке число більше 9 або 10?

— На скільки більше?

— Прочитайте числа від 1 до 10; від 10 до 1. Назвіть «сусідів» числа 4. Назвіть число, наступне за числом 7.

Фізкультхвилинка

IV. ЗАКРІПЛЕННЯ ВИВЧЕНОГО МАТЕРІАЛУ

1. Ознайомлення із записом числа 10 за допомогою рукописних цифр 1 і 0

1) Пояснення вчителя.

Звернути увагу дітей, що цифра 10 позначається двома відомими нам цифрами — 1 і 0. Кожна цифра має свій будиночок — свою клітинку, тому цифру 10 записуємо у двох клітинках.

2) Написання в зошиті (два рядки).

2. Робота з набірним полотном

— Скільки грибочків ліворуч? праворуч?

— Як одержали число 10?

3. Порівняння чисел у межах 10

— Порівняйте числа кожної пари, використовуючи слова «більше», «менше».

$10 > 7$ $\qquad$ $8 > 6$

$7 < 10$ $\qquad$ $6 < 8$

Далі вчитель указкою показує пари чисел на числовому ряді, а учні записують відповідні числові нерівності в зошиті.

$10 > 9$; $2 < 10$; $10 > 4$; $6 < 10$; $10 > 8$; $7 < 10$.

V. ПІДСУМОК УРОКУ. РЕФЛЕКСІЯ

— Яке число вивчили?

— Як воно утворюється?

— Назвіть попереднє число до числа 10.

— Назвіть наступне число до числа 9.

— Якими цифрами на письмі позначається число 10?